

มหาเวสสันดรชาดก

๑. ทศพร

ผู้สืบทอด วรรณนาเถติ อภิ สตุถา กปิลทนต์ อุนนิสสาช
นิโครธาราม วิหรนโต โปกขรวสสุ อารพก กเถสิ.

ท่านองธรรมวัต (๑) สตุถา สมเด็จพระสรรเพชญ์ ปางเมื่อพระองค์
เสด็จอาศัยซึ่งกรุงกบิลพัสดุ์บุรี เป็นที่ภิกษาจาร ทรงสำราญพระพุทธรุททัยใน
นิโครธารามบรมพุทธาธิवास แห่งศากยราชร่วมพระประยูรวงศ์บริวาร **อารพก**
ทรงปรารภซึ่งฝนโปกขรพรพรให้เป็นอุบัตเหตุ **กเถสิ** จึงตรัสเทศนาพระมหา-
เวสสันดรชาดก ให้เป็นผลลิตกยอด้วยพระญาณ พระอรหันต์นับประมาณ
ห้าร้อยพระองค์ แต่ล้วนทรงพระปฏิสัมภทา มีพระมหากัสสปเถระเป็นต้น มี
พระอนันท์เป็นปริโยสาน อุปลัษิตนาการกำหนดด้วยบทัน พระคาถาว่า
ผู้สืบทอด วรรณนาเถ เป็นปฐมบาทตั้งนี้ก่อน

(๒) **ยทา** กาลใดพระศาสดาจารย์ ได้ตรัสแต่พระปรมาภิเชก
สัมโพธิญาณยอดเยี่ยมพิเศษ พระองค์จึงตรัสเทศนาพระธัมมจักกัปปวัตตนสูตร
โปรดปัญจวัคคีย์ภิกษุทั้งห้า แล้วพระองค์ก็เสด็จไปยังราชคฤหบุรี โดยลำดับ เสด็จ
ยับยังอยู่สันเขม้นตฤตุ ในพระเวฬุวนารามมหาวิหาร พระกาฬุทายีเถระเจ้าเป็น
มัคคุเทศน์แสดงทางพระพุทธรุทดำเนิน พระองค์จึงเสด็จพระพุทธรุทโดยมรรคา
ครั้งนั้น ล้วนพระซิวาสพอรหันต์เจ้าสองหมื่นขึ้นชมตามเสด็จมิทันช้า พระ
ศาสดาก็เสด็จไปยังกบิลพัสดุ์บุรี เป็นปฐมที่แรก เสด็จประทับอยู่ที่ฝั่งชลธี

แลมรรคาแต่ราชคฤห์มาถึงกบิลพัสดุ์ไกลถึงหกสิบโยชน์เป็นกำหนด เมื่อพระบรมศรีสุคตเสด็จพระพุทธดำเนินโดยอตุริตจาริกมิได้เร่งรีบ ล่วงมรรคาวันละโยชน์ ๆ ถึงหกสิบราตรี ก็บรรลุกบิลพัสดุ์บริมมหานคร เมื่อวันวิสาขบุรณมี เพ็ญเดือนหก เป็นมหามงคลสมัย

ปางนั้น พระบรมวงศ์ศากยราช ทราบว่าพระบรมโลกนาถศาสดาเสด็จมาถึง จึงพร้อมกันทุกพระองค์ ทรงพระปราโมทย์ ตรัสสั่งให้แตงนิโครธมหาวิหาร แล้วจึงประดับเครื่องอลังการทุกพระองค์ ทรงพระภูษาทุกกุลพัสดุ์ พระหัตถ์ทรงเครื่องสักการบูชา แล้วก็ปัจจุคมนาการ เชิญเสด็จสมเด็จพระศรีสวรสพญ์ให้ทรงพระที่นั่งเรือขนาน จากชลธารถึงนิโครธารามบรมนิเวศน์ สมเด็จพระโลกเชษฐเสด็จประทับเหนือบรรพตอาสน์ ส่วนพระบรมญาติทุกพระองค์ทรงมานะทิสฺสี ต่างพระองค์ทรงพระดำริตริตริกนิกในพระทัย ว่าสมเด็จพระสิทธัตถะมีพระบวรวิลาสไส ฟังจะทรงพระเจริญวัยยังหนุ่มนัก ทั้งพระบวรลักษณ์ก็งามบริสุทธ์ มีพระชนมายุศักราชบุตรแลนัตตา เราจะอภิวันทนา ดูไม่สมควร ก็ชวนกันนั่งอยู่ในเบื้องหลัง ยังพระราชกุมารหนุ่ม ๆ ทั้งนั้น ให้ถวายวันทนา

สมเด็จพระบรมศาสดา ทรงทราบพระอัชฌาสัยกมลเหตุด้วยพระบรมญาติทุกพระองค์ อันทรงซึ่งมานะไปหมด ควรตลาคตจะทรมานพระประยูรญาติ ให้ปราศจากมานะทิสฺสี สมเด็จพระผู้ทรงบุญสิริก็เข้าสู่พระจตุตถสถาน มีอภิญาณเป็นที่ตั้งตำรงพระองค์ เสด็จเหาะตรงขึ้นสู่นภากาศ ประดุจจะยังรัฐลีละองพระบาทให้เรียรายลงถูกต้องเศียรเกล้าพระวงศ์ศากยราช เปล่งพระฉัพพรรณรังสี โยภาสรุ่งเรืองสว่าง อย่างพระยมกปาฏิหาริย์ ในมณฑลสถานไม้คณทามพพฤกษ์ ดูพิลึกเลิศมหัศจรรย์

ลำดับนั้น สมเด็จพระเจ้าสิริสุทโธทนะพระพุทธรักษา ทอดพระเนตรเห็น มหัทศจรย์ ยกพระกรอภิวันท์สรรเสริญพุทธเดชาอนุภาพว่า **ภนฺเต** ข้าแต่สมเด็จ พระผู้ทรงพระภาคเจ้า เมื่อพระองค์ยังทรงพระเยาว์อุดม พระพี่เลี้ยงนางนม ข้างฝ่ายใน เชิญเสด็จพระองค์เข้าไปจะให้วันทนามัสการชฎิลดาบส **ปาเท ปริวตุเตตฺวา** พระบาทงกชทั้งคู่จะขึ้นประดิษฐานอยู่เหนือเศียรเกล้าแห่ง ชฎิลดาบส ข้าพระพุทธเจ้าก็ประณตน์ออมนมัสการโดยค่านับ

วปฺปมฺงฺกฺลทิวเส วันเมื่อข้าพระพุทธเจ้าทำวปฺปมฺงฺกฺล จรดพระ นังคัลแรกนาขวัญในท้องสนามหลวง พระพี่เลี้ยงทั้งปวงเชิญเสด็จพระองค์ไป บรรทมอยู่เหนือพระยี่ภู่ ปูด้วยผ้าทูลพัสดร์ ในบริเวณจังหวัดร่มไม่หัว ชมพูณาษา เมื่อตะวันชายเงาไม่มีได้บ้ายไปตามตะวัน บังกันพระองค์อยู่ ดูประจุกพระกลด ครั้งนั้นข้าพระพุทธเจ้าก็ได้ประณตน์อบนบเป็นคารบสอง สามทั้งครั้งนี้ เมื่อสมเด็จพระบรมชนกาธิบดีสิริสุทโธทนะ ทรงพระปราโมทย์ ถวายอภิวาท เหล่าศากยราชสันทุกพระองค์ มีอาจจะทรงมานะอยู่ได้ ก็พร้อมกัน ถวายวันทนา

นาโถ สมเด็จพระบรมโลกนาถศาสดาจารย์ เมื่อพระองค์ยังพระบรม ญาติทั้งหลาย ให้ถวายนมัสการทุก ๆ พระองค์แล้ว จึงเสด็จคลาแคล้วลี้ลาลง จากนภดลอากาศ เล็ดจันท์เหนือพระบวรพุทธอาสน์อย่างเอก ขณะนั้นมหาเมฆ อันใหญ่ตั้งขึ้นมา ยังท้อธาราทำฝนโบกขรพรรษาให้ปวัตตนาการเป็นท้อธารไหล ไป สีน้าันแดงใสบริสุทธิ์ แม้ว่ามีมนุษย์หญิงชายผู้ใดปรารถนาจะมีให้ถูกต้อง กายแห่งตน แม้มাত্রว่าแต่ชุ่มชมนกมิได้ชุ่มไปด้วยน้ำนมหัทศจรย์ ตกกลงแล้วก็ ไหลล้นสนั่นไปได้พันพสุธา ส่วนพระบรมวงศาศากยราช ทอดพระเนตรเห็น พุทธอานาจมหัทศจรย์ ก็พากันทรงพระปราโมทย์ ออกพระโอษฐ์ตรัสว่า

มัทศจรยในครั้งนี้ แต่ก่อนไม่เคยมีเราไม่เคยเห็น หากบังตาลเป็นด้วยอำนาจ
พุทธานุภาพพระบรมศาสดา ครัสแล้วก็น้อมพระเศียรเกล้าบังคมลาสมเด็จพระ
มหากษัตริย์คุณเจ้า ต่างเสด็จกลับเข้ายังพระราชวัง

วิสดีสหุสสานิ ฝ่ายพระอรหันต์สองหมื่นก็ชื่นชมปรีดา สิ้นสนทนา
กันว่า แต่กาลก่อนมิได้เคยทัศนเหมือนครั้งนี้ **สตุถา** สมเด็จพระชินสีห์สัพพัญญู
เสด็จมาสู่ที่ประชุมจึงตรัสถาม ทรงทราบความตามเรื่องที่ภิกษุสิ้นสนทนา จึงมี
พระพุทธานุญาตว่า ดูกรภิกษุทั้งหลาย มัทศจรยทำฝนสวรรค์โปกขรพรพร
ปวัตตนาการตกลงมาในที่ประชุมพระบรมญาติทั้งนี้ ย่อมมีมาแล้วแต่กาลก่อน
พระองค์ตรัสเช่นนี้แล้วก็ทรงดูขณิภาพ พระภิกษุทั้งหลายปรารภนาจะใคร่ทราบ
จึงทูลอาราธนา สมเด็จพระศาสดาก็นำมาซึ่งอดีตนิทาน ครัสเทศนาว่า

(๓) **อดีเต ภิกขเว** ดูกรสงฆ์ทั้งหลาย ในอดีตกาลล่วงแล้ว
แต่ปางหลัง ยังมีบรมกษัตริย์พระองค์หนึ่ง ทรงพระนามพระเจ้าสิริราชบรมกษัตริย์
เดลินถวัลยราชสมบัติในกรุงสิริราชบุรี พระองค์มีพระราชบุตรพระองค์หนึ่ง ชื่อว่า
สญชัยราชกุมาร ครั้นทรงวัฒนาการเจริญวัย สมเด็จพระราชบิดามอบสิริราช-
สมบัติให้ครอบครองพระพาราสิริราชบุรี อภิเษกกับพระมุลีราชธิดาแห่งสมเด็จพระ
บรมกษัตริย์ราชจอมจุฬามัทศราช พระเยาวมาลย์มากมีมกคุณุสติ แต่ปางก่อน
พระนางมีมุลินิธีได้ตั้งไว้ ตั้งแต่ภัทรกัปนี้บัดยหลังลงไปได้เก้าสิบเอ็ดกัป
พระวิปัสสิสัมมาสัมพุทธเจ้าได้มาอุบัติในโลก พระองค์เสด็จอยู่ในพระวิหารมฤค-
ทายวัน ใกล้พันธุมตีมหานคร

กาลครั้งนั้น กษัตริย์พระองค์หนึ่งเสวยราชสมบัติ ในนครอันเป็นเขตชั้น
นครพันธุมตี ส่งมาซึ่งสุวรรณมาลีวิมลมาศราชบรรณาการ กับทั้งรัตจันทนสาร
แก่นจันทน์แดง มาถวายแต่พระเจ้าพันธุมราช พระองค์ก็ประสาธจันทนสาร

ให้แก่พระผู้สวี่ สุวรรณมาลีดอกไม้ทอง พระองค์ประทานให้แก่พระธิดาผู้น้อง ด้วยความเส่นหา ส่วนพระราชธิดาทั้งสองก็มาตริครองการ เห็นแต่ว่ามีได้เป็น แก่นสารที่จะประดับในกาย ควรจะนำไปถวายเป็นพุทธบูชา สองพระราชธิดา จึงกราบทูลแต่สมเด็จพระบิดุราช พระองค์ก็ทรงพระอนุญาตยอมอนุโมทนา ด้วยพระราชธิดาทั้งสองพระองค์ ฝ่ายพระราชาบุตรผู้พี่นั้น ก็ให้บดแก่นจันทร์เป็น วิเลปนะเครื่องลูบไล้ ใส่ลงในผอบทองอันบรรจงวิจิตร ฝ่ายพระกนิษฐนารีผู้น้อง น้อยก็พลอยมีศรัทธา จึงเอาสุวรรณมาลาดอกไม้ทอง ให้นายช่างประคิษฐ์กรอง กระทำเป็นสุวรรณมาลาเครื่องประดับอรพางค์ แล้วพระนางโปรดให้สาวใช้หยิบ ยกไปสู่พระวิหาร **สรี่ ปุเชตฺวา** ฝ่ายพระเยวมาลย์ราชธิดาองค์ใหญ่ นั้น ก็บูชาพระศพลด้วยจุมจันท์ ที่เหลือนั้นก็เรียรายปรายไปรบในสถานที่พระ คันธกฏี พระนางก็ตั้งพระปณิธานว่าที่ด้วยบาทพระศาถาว่า

เอสา จนฺทนจฺณเณน ปุชา ตุมฺหฺสุ เม กตา
ตุมฺหาทิสฺสฺส พุทฺธสฺส มาตา หฺสฺสํ อนาคเตติ

ภนฺเต ข้าแต่สมเด็จพระผู้ทรงพระภาค **เอสา ปุชา** อันว่าการ สักการบูชาอันข้าพระพุทธเจ้ากระทำในพระองค์ ด้วยผองจุมแก่นจันทร์นี้ ขอให้ ข้าได้สมความยินดี เป็นพุทธมารดาพระพุทธเจ้าพระองค์ใดพระองค์หนึ่ง ใน อนาคตกาล อันทรงพระคุณวิเศษญาณปราภฏเหมือนดังพระองค์ฉะนี้

ส่วนพระกนิษฐนารีผู้น้อง ก็นำเอาดอกไม้ทองเครื่องประดับอรพางค์ บูชา สมเด็จพระศาสดา แล้วก็ตั้งปณิธานความปรารถนาในที่เฉพาะพระพักตร์ พระ วิษุสสิสัมมาสัมพุทธเจ้า พระนางกล่าวเป็นบาทพระศาถาว่า

ภนฺเต สุวณฺณมาลาเย มยา ตุมฺ ปุชิตฺวา อาสี
เตน มยฺหิ อฺเร โหตุ มาลา ปุณฺณเณ นิมฺมิตฺตาติ

ภนฺเต ข้าแต่พระองค์ผู้ทรงทศพลญาณ เตชะเกล้ากระหม่อมฉันกระทำ
สักการบูชาแก่พระองค์ ด้วยสุวรรณมาลีเครื่องประดับสำหรับอูระนี้ ขอให้บุญ-
ราศีตกแต่งสำเร็จความปรารถนา ให้ลายลักษณ์อวราบุบผาชาติพิเศษ เกิดปรากฏ
ในอุระประเทศแห่งข้าพระบาท

สมเด็จพระโลกนาถ ก็ตรัสอนุโมทนาโดยบาทพระคาถา ดังนี้

ยา เจตฺถ ทูวฺหิ ตุมฺเหหิ ปุชฺชา มยฺหิ ปตฺติภูจฺจิตา
ตาย อิชฺฌนฺนตุ ตุมฺหากํ ยถา โว ปตฺตนา ตถาคฺติ

โดยบรมพุทธภาษิตว่า มิในปณิธานความปรารถนาครั้งนี้ ที่ท่านทั้งสอง
ตั้งไว้เป็นอันดีในสำนักถลาคต ขอจงให้สำเร็จมโนรถแก่ท่านทั้งสอง ด้วยผล
อานิสงส์ซึ่งได้กระทำพุทธบูชา

พระราชธิดาทองสองพระองค์ก็ทรงภิรมย์เปรมปรีดิ์ ถวายนมัสการลา
สมเด็จพระชินสีห์ แล้วก็เสด็จกลับยังปราสาท พระพี่น้องสองราชนารีก็เกษมศรี
เสวยสมบัติสิ้นกาลช้านาน เมื่อสิ้นพระชนมมานก็บังเกิดในสวรรค์ ครั้นอวสานที่
สุดชาติ พระราชธิดาผู้พี่ ก็ได้เป็นพระบรมพุทธชนนี้สมพระปรารถนา ทรง
พระนามพระนางสิริมหายาราชเทวี

ส่วนพระกนิษฐากุมารีผู้น้องนั้น ครั้นจุติจากสวรรค์ ก็ได้มาบังเกิดใน
ชาติตติยพันธุ์ เป็นพระราชธิดาพระเจ้ากิกิราช ในศาสนาพระพุทธรูปกัสสปชินสีห์
พระราชบุตรีถือพรตด้วยฉัพพรรณรังสีสุวรรณมาลามาศ ประคุนชายช่างผู้ฉลาด
วาดเขียนเป็นเครื่องประดับพระอุระองค์อันธนา จึงทรงพระนามอรุจฉทวาราช-
กุมารี เมื่อพระชนมายุได้สิบหกปี ได้ฟังกัถานุโมทนาสมเด็จพระสัมพันธู
พระนางก็ตรัสรู้พระอรหัตต์ ตัดกิเลสเป็นสมุจเฉทประธาน เข้าสู่พระนิพพาน
ในศาสนาพระกัสสปสัมมาสัมพุทธเจ้า **ราชา** สมเด็จพระเจ้ากิกิราช พระองค์มี

พระราชธิดาอื่นอีกเจ็ดพระองค์ ทรงพระนามต่างกัน คือ นางสมณี นางสมณโคตดา นางภิกษุณี นางภิกษุทาสิกา นางธัมมา นางสุธัมมา นางสังฆทาสี

(๔) ส่วนนางสุธัมมานั้นครั้นสิ้นชีพแล้ว ไปบังเกิดในสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ทรงพระนามพระผุสดี เป็นพระอัครมเหสีสมเด็จพระอมรินทรา เมื่อบุพนิมิตปรากฏแก่พระผุสดีเทพกัญญา เป็นเหตุจะจุติสิ้นพระชนมพรพรชานีราศร้างจากทิพยสถาน สกฺโก เทวราชา สมเด็จพระท้าวมหัศจรรย์เนตร ทราบเหตุบุพนิมิตทำประการ อันบังเกิดแก่พระเยาวมาลย์มีงมเหสี จึงพาเทพผุสดีไปยังแท่นที่นั่นทนะวโนทยาน ยังพระเยาวมาลย์ให้บรรทมในแท่นทิพย์ไสยาสน์อันยิ่งยง ท้าวเธอได้เสด็จทรงพระไสยาสน์ ร่วมทิพย์อาสน์ด้วยพระผุสดีเทพอัปสร เมื่อท้าวเธอจะประสาทพร ก็กล่าวเป็นบาทพระคาถาฉะนี้

ทำนองมหาชาติ

ผุสดี	วรวณณาเก	วรสุสุ	ทสธา	วเร					
ปชพฺยา	จอรุพฺพงคิ	ยํ	ตุยฺหํ	มนโส	ปียํ.				
เทวราช	นโม	ตุยฺตุ	กิ	ปาปี	ปกคํ	มยา			
รมมา	จาเวสิ	มํ	จानา	วาโตว	ชรณํ	รุหํ.			
น	เจว	เต	กคํ	ปาปี	น	จ	เม	ตุวมสิ	อปฺปิยา
ปฺญณฺจ	เต	ปริกฺขิณิ	เยน	เตวํ	วทามหํ.				
สนฺติเก	มรณํ	ตุยฺหํ	วินาภาโว	ภวิสฺสตี					
ปฏิกุณฺหาหิ	เม	เอเต	วเร	ทส	ปเวจฺจโตติ				

เดิม (๔) สกฺโก สมเด็จพระอมรินทราธิราช จึงมีเทวราชบัญชาตรัส
 ประภาษว่า ^{ขึ้น}ภทฺเท คุณกรเจ้าผู้มีสุนทรพักตร์ กอปรด้วยศุภลักษณ์อันวิเศษ
 หาผู้จะติเตียนมิได้ ยํ วรํ พระพรสิ่งใดเป็นที่เจริญใจแห่งเจ้าอันจะลงไปบังเกิด

ในมนุษย์โลก จะต้องวิโยคจากทิพยพิमान **วรสุสุ** เจ้าจงดเลือกเอาพระพร
 สิบประการตามความปรารถนา **เค**น พระมุสตีเทพกัญญาภักษณสิกรประนม บังคม
 ทูลท้าวสหัสสนันยน์เทวราช **ข**น ว่ากรรมอันใดจะให้เคลื่อนคลาดจากทิพยพิमान
 เหมือนลมพายุมารพัดพานเพิกถอนหม่มไม้ ให้กำจัดไปจากพื้นปฐธา จงทรง
 พระกรุณาตรัสให้ทราบแก่ข้ามุสตี **เค**น สมเด็จพระท้าวโกสีย์อมรินทราธิราช เมื่อ
 พระเยาวมालย์มาศมุสตีสิ้นสมปฤติประมาท จึงตรัสประภาษตอบสุนทรวาทีว่า
ขน **ภทเท** คุกรเจ้ามุสตี อย่าหมองศรีโหม่นสิ เราทั้งสองจะต้องกำจัดจากกัน
 ในครั้งนี้ เจ้าจงภริมย์ยืนตีรับเอาซึ่งทศพรพรสิบประการ **เค**น พระมุสตีสดับ
 เทวโองการ พลังพระเยาวมालย์ก็กล่าวเป็นพระคาถาว่า

วรรณเจ เม อโท สกถ	สพพภูตานมิสฺสร
สิวีราชสฺส ภทฺทนต์	ตตฺถ อสฺสํ นิเวสเน.
นัลเนตฺตา นัลกมฺ	นัลกขี จ ขถา มิกิ
มุสฺสตี นาม นามเน	ตตฺถ อสฺสํ ปุรินฺท.
ปฺตฺตํ ลภถ วรทํ	ขาจโยคํ อมจฺฉริ
ปฺจิจํ ปฏฺฐิราชฺภิ	กิตฺติมนฺตํ ขสฺสสินิ.
คพฺภิ เม ธารยนฺติยา	มชฺฉมิมฺงคํ อนฺนณฺตํ
กฺจฺฉนิ อนฺนณฺตโต อสฺส	จํปว ลิจิตํ สมํ.
ถนา เม นปฺปวตฺเตยฺยํ	ปลิตา น สนฺตฺ วาสว
กาเย รโช น ลิมฺเปถ	วชฺฉณฺญาปปี ปโมจเย.
มยฺบูรโกณฺญาภิรฺุเท	นาริีวรคณาขุเต
ขุชฺชเจลาปกาภิณฺเณ	สุทฺถมาคชวณฺณิเต.

จิตรกุศเพรชุนีเต   สุรามังสบุปโปชเน
 สิวราชสุส ภาทนต์เต   ตตุตสุสั มเหสี ปียาติ.

ขึ้น (๖) สกุก ข้าแต่สมเด็จพระอมรินทราราช ข้าพระบาทจะจากไป
 สู่มนุษย์เมืองไกล จะขอรับพระพรชัยทูลสนองเหนือเกล้า ข้าพระบาทจะถวาย
 บังคมลาลงไปเอาชาติกำเนิด. ขอให้ข้าไปบังเกิดในปราสาทแห่งพระเจ้าสิวราช
 อันทรงศักดิ์ มีพระราชอาณาจักรปกแผ่ไปในสกลชมพูทวีป ให้หมู่ประชาชนอยู่
 เป็นสุขสำราญเกษมสำนัดชื่นชม พระพรนี้เป็นปฐม ขอให้สมดังปรารถนา

นิลเนตดา ขอให้ข้ามีดวงเนตรทั้งสองตาเป็นสี เหมือนหนึ่งตามฤคิ
 ลูกเนื้อทราย อันเกิดได้ขบปีปลายเป็นกำหนด พระพรนี้เป็นคำรบสอง
 จงปรากฏแก่ข้าพเจ้า

นิลภมู อนึ่งเล่า ขอให้ชนคัวข้าเชี่ยวชาญมาข้ามวิสุทธี เป็นสีระยับ
 ดุจสร้อยคอมูระยงงาม พระพรนี้เป็นคำรบสามจงสมด้วยความปรารถนา

มุสสุตี นาม นามเนน ข้าแต่สมเด็จพระอมรินทราราช นามกร
 ข้าพระบาทจงชื่อว่ามุสสุตี พระพรนี้เป็นคำรบสี่จงประสิทธิ์ดังประสงค์

ปตุคิ ลภถ ขอให้ข้าพระองค์มีโอรส ทรงพระเกียรติยศยิ่งกว่า
 กษัตริย์ในสากล ทรงพระราชศรัทธาเพิ่มกุศล แก่หมู่ประชาชนทุกขอบเขต
 ชั้นทสี่มาอาณาจักร พระพรนี้เป็นคำรบห้า ข้าผู้บริรักษ์ต้องประสงค์

เมื่อข้าพระองค์ทรงพระครรภ์พระโอรส อย่าให้ครรภ์ข้าพระบาทปรากฏ
 นูนเหมือนสตรีทั้งมวลดูเวทนา จาปัว ลิขิตี สมิ ให้มีครรภ์โอรสาดูงามพร้อม
 เหมือนคันธนูดูละม่อม อันนายช่างฉลาดเหล่าเกลี้ยงเกล้าพร้อมเสมอสมาน
 พระพรเป็นคำรบหกประการจงสำเร็จแก่ข้าพเจ้า

ถนา เม นปฺวตฺเตยฺย หนึ่งเล่า ยุคลฉันททั้งสองของข้าพระบาท
เมื่อทรงครรภ้อย่าวิปลาศแปรผันตำปรางกฎ แม้พระบวรบีโยรสจะเสวยทุกวัน
ทุกเวลา ก็อย่าคล้อยเคลื่อนเลื่อนลดลงมาจากพระทรง ให้ตั้งตั้งตั้งปทุม
บัวหลวงงามบริสุทธิ์วิเศษเสร็จ พระพรนี้เป็นการบเจ็ดขอให้ลุดรปรารภนา

ปลิตา น สนฺตุ หนึ่ง ขอให้เส้นเกศาสีดำสลบสลับสววยบริสุทธิ์
ประดุจสีปีกแมลงค่อมทอง เป็นมั่นระยับย่องควรจะรักษา พระพรเป็นการบแปดนี้
ขอให้สมเจตนา ฉะนี้

สุขุมจฺฉวิ ขอให้ผิวเนื้อละเอียดเป็นนวลละอองดังทองคำธรรมชาติ
สกลกายใสสะอาดคู่มองแผ้วหมตราคี พระพรเป็นการบเก้านี้จงประสิทธิ์

วฑฺฒณฺจาปี ปโมจเย หนึ่ง คนโทษทุจริตอันเข้มข้น จะพินาศ
ด้วยพระราชทัณฑ์ทำลายล้างชีวิต ขอให้เข้าได้เปลื้องปล่อยปลดให้พ้นตาย ด้วย
กำลังศปรียายบุญญาญาณ พระพรเป็นการสิบประการ เรียกว่าพระพรชยัสิทธิ์
อันวิเศษ ข้าแต่ท้าวสหัสสเนตรเทวราช ขอพระองค์จงโปรดประสาทให้แก่
ข้าพเจ้าผู้เป็นบริวาริกา

เดมิ สกฺโก สมเด็จพระนรินทราราช ได้ทรงฟังพจนาคัดสุนทรวาจา
อันนางผู้สติเทพกัญญาทูลขอทศพรสิบประการ ก็ตรัสพระราชทานด้วยพระ
คาถา ดังนี้

เย เต ทสฺ วรา ทินฺนา   มยา สพฺพกฺ โสภณ
สววิราชสฺ วิชิตะ   สพฺเพ เต ลจฺฉสี วเรติ

ขึ้น (๗) ภทฺเท คุกรเจ้าผู้สดุดีมุสิสุนทรพักตร์พร้อมด้วยสรรพลักษณะ
วิไลเลิศ **เย เต ทสฺ วรา ทินฺนา** วรรพพิเศษประเสริฐสูงยิ่งใดทั้งสิบประการ

ที่เราประทานประสิทธิ์ให้ พระพรนั้นไซ้เจ้าจักได้สำเร็จเสร็จสิ้นทุกประการ
ในพระราชฐานแว่นแคว้นแดนอาณาจักรจอมนาถ แห่งสมเด็จพระเจ้าสิริราช
นั้นเทอญ

(ตมตฤ์ ปกาเสนุโต สตุถา อาห)

อิทัง วคฺวาน มขฺวา เทวราชา สุขุมปติ

มุสฺสตียา วรึ ทคฺวา อนุโมทิตฺถ วาสโวติ.

ขึ้น (๘) ภิภุขเว ดุกรสงฆ์ผู้ทรงศีลศึกษา มขฺวา อันว่าท้าวมขฺวาน
เทวราช ผู้เป็นพระราชสามีนางอัปสรราชสุชาดา ทรงพระราชทานซึ่งทศพรพิธพร
สิบประการแก่พระมุสตีเทพนารีแล้ว ก็ทรงเกษมสันต์โสมนัสบริวารผ่องแผ้ว
ด้วยพระทัยอนุโมทนา ในกาลบัดนั้นแล.

ทศรวณฺณา นิฎฺฐิตา

ประดับด้วยพระคาถา ๑๙ พระคาถา

(ปี่พาทย์ทำเพลงสาธุการ)